

Tariffnemnda
Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0030 OSLO

Vår dato: 31.10.2016
Deres dato: 29.09.2016
Vår referanse: HR
Deres referanse: 16/2399

Forslag om fortsatt delvis allmenngjøring av tariffavtale for renholdsbedrifter - hørings svar

Vi viser til høringsbrev 29. september 2016, vedrørende forslag om fortsatt delvis allmenngjøring av Overenskomst for renholdsbedrifter (OR). Nedenfor følger NHO Reiselivs merknader til høringsforslaget.

Innledningsvis viser NHO Reiseliv til sine tidligere høringsuttalelser vedrørende allmenngjøring for renholdsbedrifter, jf. brev 8. juni 2011 og 23. november 2012. Det vises dessuten til NHOs uttalelse, som vi slutter oss til.

NHO Reiseliv registrerer at en rekke av argumentene som er trukket frem i høringsbrevet for fortsatt allmenngjøring, gjelder andre forhold enn lønns- og arbeidsvilkår, slik som økning i antall nyetableringer av renholdsbedrifter, manglende offentlig godkjenning og bruk av id-kort, brudd på informasjons- og påseplikt etc. Allmenngjøringsloven stiller krav til dokumentasjon for at utenlandske arbeidstakere utfører arbeid på lønns- og arbeidsvilkår som samlet sett er dårligere enn gjeldende tariffavtale mv, jf. § 5. Ved forlengelser kan vedtak treffes uten at det fremlegges ny dokumentasjon, men de alminnelige vilkår etter § 5 gjelder fortsatt, jf. Ot.prp. nr. 88 (2008-2009) pkt. 6.1. Allmenngjøring er med andre ord et tiltak rettet mot bransjer med utfordringer når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår. For eventuelle andre utfordringer og pliktbrudd gjelder det andre virkemidler. Vi ber om at Tariffnemnda tar hensyn til dette når den fatter sin beslutning.

Høy lønnsatts

Som påpekt i tidligere høringsuttalelser, er NHO Reiselivs hovedinnvending mot allmenngjøring av OR at den gjelder et arbeidsfelt som er regulert av mange ulike tariffavtaler, og der lønnsvilkårene i OR ligger til dels betydelig over minstelønnen for renholdspersonell omfattet av andre tariffavtaler. NHO Reiseliv er sterkt uenig i at det er normallønssatsen i OR som skal legges til grunn for allmenngjøringsvedtaket. Vi mener at allmenngjøring av en normallønssatts er i strid med lovens formål og at Tariffnemnda dermed har allmenngjort i videre utstrekning enn det som er nødvendig, noe nemnda i henhold til lovens forarbeider ikke har adgang til. NHO Reiseliv er fremdeles av den oppfatning at dersom forskriften skal videreføres, må minstelønnen senkes betydelig i forhold til det som følger av dagens forskrift.

Forskriftens virkeområde

Dersom Tariffnemnda likevel velger å videreføre et lønnsnivå som ligger betydelig over det andre renholdere innenfor andre tariffområder får, er det av vesentlig betydning at forskriftens

virkeområde ikke går lenger enn behovet for allmenngjøring tilsier. Vi mener det er svært viktig at virkeområdet avgrenses slik at forskriften ikke griper inn i andre tariffavtalers virkeområder og dermed avtaleadgangen til arbeidslivets parter.

Den opprinnelige forskriften hadde en bestemmelse om at den ikke gjaldt for ansatte i bedrifter som er omfattet av annen tariffavtale inngått av fagforening med innstillingsrett. Bestemmelsen ble tatt ut i forbindelse med fortsatt allmenngjøring av OR i mai 2013. Det ble lagt til grunn at det ikke lenger var behov for bestemmelsen på bakgrunn av protokoll mellom NHO og LO 16. april 2013. Av protokollen fremgår det:

"Partene er enige om at hotellrenhold utført av ekstern tjenesteleverandør, som ISS i dette tilfellet, er omfattet av Renholdsavtalen, avtale nr 10.

Ovennevnte medfører ikke at partene har tatt endelig stilling til hvorledes tariffavtalevalget skal løses om en og samme tjenesteleverandør leverer flere tjenester til en hotellbedrift."

Selv om NHO og LO har tatt stilling til hva som er rett avtale ved en eventuell opprettelse av ny tariffavtale i en av NHOs medlemsbedrifter, medfører ikke dette at salg av renholdstjenester alltid vil høre inn under virkeområdet til OR. Protokollen gjelder kun for hotellrenhold. Ansatte med renholdsoppgaver vil også kunne omfattes av andre tariffavtaler, ikke bare innenfor offentlig sektor, men også på LO-NHO-området. For eksempel er dette tilfellet for Landforpleiningsavtalen som NHO Reiseliv er part i. Vi mener derfor at det er behov for at denne reguleringen inntas i forskriften igjen.

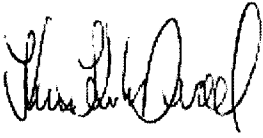
Ovennevnte protokoll løser dessuten ikke spørsmålet om hvilken tariffavtale som skal gjelde ved virksomhetsoverdragelse etter arbeidsmiljøloven kapittel 16, der en renholdsbedrift overtar en virksomhet som er bundet av en annen tariffavtale, og overdragelsen skjer i en tariffperiode. NHO Reiseliv legger til grunn at ervervende virksomhet i slike tilfeller har rett til å unnlate å reservere seg mot den aktuelle tariffavtalen, og at ervervende virksomhet dermed blir bundet av denne tariffavtalen ut tariffperioden, jf. aml. § 16-2. Etter utløpet av tariffperioden følger det av ovennevnte protokoll at det er OR som skal gjelde.

NHO Reiseliv mener at også denne problemstillingen tilsier at det er behov for å ha en nærmere presisering av virkeområdet i en ny allmenngjøringsforskrift. Etter vårt syn må den opprinnelige bestemmelsen om at forskriften ikke gjelder for ansatte i bedrifter som er omfattet av annen tariffavtale inngått av fagforening med innstillingsrett, tas inn igjen.

I henhold til forskriften § 2 gjelder den for private bedrifter som "*driver salg av renholdstjenester*". I Tariffnemndas vedtak om fastsettelse av forskrift om allmenngjøring av Overenskomst for Renholdsbedrifter 2010-2012, er det presisert at renhold i bedrifters egen regi ikke omfattes. I tillegg til der bedriften bruker egne ansatte til å utføre renhold, må også de tilfeller hvor virksomheten benytter innleie av arbeidstakere, anses som renhold i egen regi. Ved innleie leverer utleiebedriften arbeidskraften, men det er innleier som har ledelse og kontroll over det arbeidet som de ansatte utfører. En slik tolkning av virkeområdet må legges til grunn uansett

hva som er hjemmelsgrunnlaget for innleien, jf. aml. §14-12 og §14-13. Vi erfarer at Arbeidstilsynet ikke har en klar praksis når det gjelder denne problemstillingen.

Med vennlig hilsen
NHO Reiseliv

Kristin Krohn Devold
Administrerende direktør